

Prof. Dr. Turhan Baytop

100 YAŞINDA

BİLİM DÜNYAMIZIN DUAYENİ, HOCALARIN HOCASI, ÖLÜMSÜZ ESERLERİN MİMARİ ECZACILIĞIN YAŞANMIŞ TARİHİNİ GÜNÜMÜZE TAŞIYAN BÜYÜK BİR BİLİM İNSANI.

Bütün ömrünü sürekliliğe eser vermek için harcayan, etkili çalışmalar yapmak ve başarılarla dolu bir ömür süren, büyük bir bilim insanı olan hocalar hiç unutulmaz. Onu yakından tanıyanlar da hiç unutmamalı. Bir çok insan Dünya'da, belli bir zaman diliminde yaşadıkten sonra, tabiat kanununa uyarak vefat eder. Çok müstesna insanlar ise eski tabiri ile ebediyete göç ederler. İşte Prof. Dr. Turhan Baytop bu ebedileşmenin örneklerinden biridir. Gerçekten kendisini unutturmamamın yolunu, kendi gayreti ile bulmuş örnek bir bilim insanıdır. Biraktıkları onu ölümsüzleştiriyor. Ardından Eserler bırakan insanlar asla ölmez. Bunun için hocamız 100 yaşında ve de hep aramızda ve böyle de kalacak. Onu her zaman olduğu gibi bu anlamlı gününde saygı, sevgi ve özlemle anıyoruz.

Prof. Dr. Turhan Baytop Hocamızın çalışmalarını ve hayatını kısaca yazarak, onun ruh iklimine girmem, güzeli seven, hayatla barışık, toplumun beğenisini kazanmış, İstanbul ve Anadolu üniversitelerine hocalar yetiştirmiş bu değerli bilim insanını biraz daha tanıtmak istedim. Hocamla ilgili ilk yazım 1995 yılında doğumunun 75. yılı nedeniyle yayınladığım "Prof. Dr. Turhan Baytop, Yayın Listesi, Türkiye Tıbbi Bitkileri, Florası ve Eczacılık tarihine katkıları" adlı kitabımda oldu.

20 Haziran 1920 yılında doğan, bundan 18 yıl önce 26 Haziran 2002 tarihinde aramızdan ayrılan hocamız eserleri ve anıları ile hep aramızda yaşayacaktır. Hocamızın hayat hikayesi bir makaleye sığmaz ben onu üç başlık altında özetlemeye çalışacağım.

Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Prof. Dr. Turhan Baytop Tübitak Ödülleri Dağıtım Töreninde (Ankara 24 Aralık 1988)

1- Türkiye'de Tıbbi Bitkiler ile ilgili Araştırmaları: Prof. Baytop, Türkiye'nin tıbbi bitkiler alanındaki ilk yazısını 1945'te, sınıfının öğrenci yıllığı içinde yayınlamıştır. (Anadolu ve Tıbbi Bitkiler)

Bu çalışmasında T. Baytop, Anadolu'da yetişen tıbbi bitkilerden örnekler verdikten sonra, yazısını şu cümle ile bitirmektedir: "Bizim yerimiz dumankı kahveler değil, laboratuvarlar kütüphaneler ve Anadolu'nun sıhhat verici kıran olsun". Görüldüğü ki Prof. Dr. T. Baytop, akademik yolunu daha 1945'te çizmiş ve bu yol üzerine yurdunu ilgilendiren konular koyaacağına daha o zaman karar vermişti. Bu yolda devam ederek ülkemizin bitkisel kaynaklarının değerlendirilmesi ile ilgili çok sayıda yayını bulunmaktadır. Türkiye Tıbbi Bitkileri, Florası ve Eczacılık tarihine katkıları adlı kitapta asılları bulabilirsiniz. Deneysel olarak araştırıldığı ilk drog, erkek eğrelti otunun rizomlarıdır (1946).

Kitapları: Türkiye'nin Zehirli Bitkileri (1963), Türkiye'de Zehirli Bitkiler, Bitki Zehirlenmeleri ve tedavi Yöntemleri (1988, A. Baytop., A. Mat., S. Sun. ile birlikte),

Türkiye'de Farmakognosi Araştırmalarının Eriştirdiği Düzey (1995, S. Sarıyar, A. Mat. ile birlikte) ve Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi (1984, 1999). (1)

2- Türkiye florası ile ilgili yayınları

Prof. Dr. T. Baytop İstanbul Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognosi asistanlığına tayin edildiği Ağustos 1948 tarihinden itibaren, Türkiye'nin tıbbi ve zehirli bitkileri yanında, florası ile de ilgilenerek örnekler toplamağa başlamış ve bu şekilde İstanbul Eczacılık Fakültesi Herbariyumu'nun (ISTE) çekirdeğini oluşturmuştur. İSTE'nin geliştirilmesi ve Türkiye'nin en düzenli herbariyumu haline gelmesinin değerli hocamız Prof. Dr. Asuman Baytop tarafından yapıldığını da bu vesile ile belirtmek gerekir.

14 Temmuz 1949 ile 8 Ağustos 1994 tarihleri arasında geçen 45 yıllık dönem içinde, yurt dışında 160 kadar araştırma ve inceleme gezisi yapmış ve bu geziler sonunda 10.000 civarında bitki örneği toplamıştır. Bu örneklerden 2.200 kadar, Prof. Dr. T. Baytop'un özellikle ilgilendiği geofitlere (petaloit monokotiller ve dijerlerli) aittir.

Prof. Baytop'un koleksiyonundaki örneklerde şu iki özellik belirgindir. Bunlardan biri, örneklerin tek değil, fakat çok sayıda bireyden oluştuğudur. Bu şekilde başka herbaryumlar ile örnek değiştirme olanağı hazırlanmıştır. İkincisi, örneklerin tayinde güçlük çıkarmayacak şekilde zamanında toplanmış, yani çiçekli, meyvalı ve köklü durumda olmalarıdır. Soğanlı bitkiler arasında olduğu gibi, farklı mevsimlerde çiçek ve yaprak veren türlerden, her iki mevsimde de aynı yerden toplanmış örneklerin bulunduğu görülmektedir.(5)

Tarihe meraklı olan Prof. Dr. T. Baytop, Osmanlıların yetiştirdikleri süs bitkilerini tanıtmak istemiş, İsmail Lalesi ve İstanbul Lalesi adını verdiği ünlü lale çeşidi konusunda yayınlar yapmıştır. (1987, 1992, 1993, 1996, 1997, 1998, 2000), Türkiye'nin eski bahçe gülleri'ni, Türkiye'de Eski Bahçe Gülleri (2001) adlı kitabında tanıtmıştır.(1)

3- Türk eczacılık tarihi ile ilgili çalışmaların yayınları Türk Eczacılık Tarihi, Prof. Baytop'un tutku derecesinde bağlı olduğu, henüz asistanlığının ilk yıllarında ele aldığı bir konu olmuştur.

Prof. Dr. T. Baytop eczacılık tarihi konusu ile 1947 yılından itibaren ilgilenmeye başlamış ve zamanla Türk Eczacılık Tarihi konusuna geçmiştir. Prof. Dr. T. Baytop eczacılık tarihine olan yakın ilgisi nedeniyle Eczacılık Fakültesi Yönetim Kurulu'nun 1984 yılında aldığı bir karara göre fakültenin programında bulunan "Eczacılık Tarihi ve Deontolojisi" derslerini vermekle görevlendirilmiştir. Bu görevi sağlığı elverdiği sürece yürütmeyi büyük bir özveri ile sürdürmüştür.

Prof. Dr. T. Baytop 1985 yılında "Türk Eczacılık Tarihi" adını verdiği bir kitap yayınlamıştır. 472 sayfa olan bu kitapta 184 siyah-beyaz ve 27 renkli resim bulunmaktadır. Prof. Baytop Türk Eczacılık Tarihi konusunda 25 kadar inceleme yayınlamış ve bunlardan 1984-92 yılları arasında yayınlamış olanlar "Türk Eczacılık Tarihi, Katkıları 1." adı altında bir cilt halinde biraraya toplanmıştır.

Prof. Dr. T. Baytop'un "Eczahane'den Eczahane'ye(1995)" "Laboratuvar'dan Fabrikaya (1997)" vefatından önce "Türk Eczacılık Tarihi araştırmaları (2000)" isimli kitapları Türk eczacılığını inceleyen çok önemli bir çalışmalarıdır. Ayrıca hocamızın vefatından önce hazırladığı kendisinin göremediği "Anteban Öncü Hekimler" Tıp ve Eczacılık Tarihi açısından arkasından bıraktığı son kitabı olarak çok değerli eserlerinden biridir.

Türk Eczacılık Tarihi Toplantıları :

Prof. Dr. Turhan Baytop'un bir diğer çalışması,

yaşında bulunan eczacılık, tıp ve kimya kökenli akademisyenlerin çabalarıyla başlatılan Türk Eczacılık Tarihi Toplantıları. (TETT), Prof. Dr. T. Baytop, Türk Eczacılık Tarihi konularının ele alındığı ilk toplantı, 11 Mayıs 1990 tarihinde "1. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı" adı altında İstanbul'da düzenlenmiştir. Bunun en az iki yılda bir farklı Fakültelerin katkısıyla sürdürülmesini arzu etmiştir. Bu bağlamda ikinci toplantı, Prof. Baytop'un teşvik ve desteği ile, 6-7 Mayıs 1994 tarihinde, Prof. Dr. Ekrem Sezik tarafından Ankara'da yapılmıştır. 2020 yılında otuzuncu yılını doldurmuştur. Yaklaşık iki yılda bir düzenlenen Eczacılık Tarihi

Crocus baytopiorum. Asuman ve Turhan Baytop onarına isimlendirilen, Bir Crocus (Çiğdem) Türü

Toplantılarının bugüne kadar yapıldıkları en sonuncusu olan 13.'sü 11-12 Mayıs 2018 Tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Türk Eczacılık Tarihi Müze çalışmaları :

Prof. Dr. T. Baytop'un en çok önem verdiği bir çalışması da 1947 yılından itibaren toplamağa başladığı eczacılık tarihi ile ilgili belge, malzeme ve ilaçların bir bölümünü İstanbul Eczacılık Fakültesi binasında bir odaya yerleştirerek 1960 yılında Türk Eczacılık Tarihi Müzesi'ni kurmasıdır.

Prof. Dr. T. Baytop'un önerileri üzerine Hasan Rauf (İstikamet Eczanesi, Doğanlar) eczanelerine ait dolap ve malzemeler 1985-86 yıllarında İstanbul Eczacılık Fakültesi İdekanlığı tarafından satın alınarak Türk Eczacılık Tarihi Müzesi'ne katılmıştır.

Hasan Rauf (Görgüklü) eczanesinin son sahibi Ecz. Erol Aktuğa'nın varislerinden 1986 yılında alınmış ve bu eczane Dr. Ecz. Doğan Üvey tarafından düzenlenerek tıbbi müstahzarların sergilenmesine tahsis edilmiştir.(3) Prof. Dr. Turhan Baytop'un geçmişte kurmuş olduğu müze öğrencisi Prof. Dr. Afife Mat tarafından yeniden düzenlenmiş, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 29.10.2017 tarih ve 60960384.151.01.01-E.222113 sayılı onayıyla Özel Müze olarak tescillenmiştir. Örun etkisi ile bilhassa Eczacılık Tarihi ile ilgili müzeler açılması sağlanmıştır.

Bunlardan ilk ikisi şunlardır:

Prof. Dr. Ekrem Sezik Hocamız kişisel gayretleri ile Türkiye'nin ikinci Eczacılık Tarihi Müzesini Ankara Hacettepe Eczacılık Fakültesi bünyesinde 1983 yılında Eczacılık Tarihi Müzesi kurulmuştur. Yine Prof. Dr. T. Baytop Hocamızın yetiştirdiği Dr. Ecz. Doğan Üvey tarafından Türkiye'nin üçüncü Eczacılık Tarihi Müzesi Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi bünyesinde ve Dekan Prof. Dr. Meral Keyer Uysal döneminde kuruluşu gerçekleştirilmiştir. Prof. Dr. T. Baytop hocamız 17 Aralık 1998'de Müzenin açılışında yaptığı konuşmada her iki öğrencisinin bu çalışmalarından övgü ile bahsederek gelecek nesillere taşıyacak bu bilgi ve belgelere bağlı olan meslektaşlara ayrıca teşekkür etmiştir. (2-6)

Prof. Dr. T. Baytop'a göre araştırmacı bir bilim adamı nasıl olmalıdır.

Prof. Dr. Turhan Baytop kanna bilim virüsüne girmiş bir bitki avcısı olarak, diğer yandan mesleğinden dolayı eczacılık tarihinin derinlerine inmenin bir farz, bu konuda hizmeti ise kendine görev kabul etmiş bir

bilim insanıdır.

Hocam Prof. Dr. T. Baytop ile birlikte çeşitli dönemlerde kimi zaman yurt dışı Kongrelerinde (Paris) kimi zaman yurt içinde Anavarza (Adana-Ceyhan) Gaziantep, Eskişehir, Tarsus, Toros dağlarındaki araştırma gezilerini birlikte yaptık. Hocamıza göre bir bilim insanı nasıl olmalıdır konusunda görüşlerini dinleme fırsatım oldu. Prof. Dr. T. Baytop'un 2002 yılında vefatından hemen sonra İstanbul Tıp Fakültesi'nde anıma toplantısında yaptığım konuşmada özetle:

Prof. Dr. T. Baytop'a göre bir bilim insanı :

- Dürüst ve çalışkan olmalıdır. Başarının sırrı %5 deha ise, %95 çalışmaktır.
- Bir Bilim İnsanı Yeterli derecede yabancı dil bilmelidir.
- Araştırmacı olmuş olduğu mesleki Lisans üzerine Yüksek Lisans ve Doktora yapmalıdır, bunu gerçekleştirmemesi halinde mesleğinin dışın da farklı dallarda ilerleme çabaları temelde ki eksiklik onun çalışmalarını mutlaka olumsuz olarak etkileyecek ve mesleki yaşamında daima eksikliğini yaşayacaktır.
- Araştırmacı, çalıştığı konuda eğitim almış olmalıdır ki başarılı olsun ve yaptığı işten zevk alabilsin.
- Araştırmacı bir konu üzerinde çalışırken onun sebebini bilmeli, kendi katkısını ortaya koymalı ve bu buluşunu bir sonuca bağlamalıdır.
- Yapılan araştırma bir konuya çözüm getirmelidir.
- Koşullar ne olursa olsun gerekli gayret ve çalışma gösterildiği zaman bilim alanına uluslararası düzeyde katkıda bulunmak mümkün olacaktır.
- Araştırmacı imkanlarını zorlayarak yurtiçi ve yurtdışında yapılan bilimsel kongrelere katılmalı, gezerek incelemelerde bulunmalıdır. (7)

Dr Douglas ve Fanny Andrews Shepatr'ın Gaziantep Amerikan Hastanesi Bahçesindeki Mezarı başında Prof. Dr. Turhan Baytop ,Barclay Shepat ve Dr Doğan Üveysi (1997)

Sonuç:

Yukarıdaki yapmış olduğu çalışmalarından ayrı olarak, Prof. Dr. T. Baytop'un hayvanlara da meraklı olduğunu görüyoruz. Onun, Anadolu'da panter ve kaplan varlığı konusunda iki yazını (1973-1974) ve akvaryum balıkları konusunda bir kitabı (1955-1961) vardır. Prof. Dr. T. Baytop daima çalışmış, araştırma yapmış üniversitesine, insanlığa yaptığı araştırmalar, yazmış olduğu ders kitapları ile öğrencilerinin yetiştirmesini yanı sıra eczacılık mesleğine ve bilime büyük özveri çalışmaları ile katkılarda bulunmuştur. Mezunu bulunduğu Eczacı Okulu'nun 1963 yılında Eczacılık Fakültesi'ne dönüşümü ve kurucu Dekan olarak yaptığı hizmetleri de unutmamak gerekir. Prof. Dr. T. Baytop Hocamızın doktoranı ve kendisi ile pek çok özel hatırası olan Prof. Dr. Ekrem Sezik hocamızın aktarımı ile gelecek kuşaklara çok önemli mesaj; "O nun araştırmacılarımızın unutmaması ve hatta büyük harflerle yazıp odalarını asmaları gerektiğine inandığı sözleri şöyledir.

Birincisi çalışmak, çok çalışmak zorundasınız. Ancak böyle yetişebilirsiniz Dünya'da başarıların % 5 deha ise % 95'i çalışmaktır. Bir konu üzerinde çalışırken onun sebebini bilmek kendi katkınızı ortaya koymak ve buluşunuzu bir sonuca bağlamak zorundasınız, - gerekli gayret ve çalışma gösterildiği zaman bilim alanına uluslar arası düzeyde katkıda bulunmak mümkündür." (4)

Prof. Dr. T. Baytop sadece Türkiye içerisinde değil yurt dışında da birçok çalışmada önemli katkılarda bulunmuştur. Bir örnek: On cilt olarak hazırlanan

"The Flora of Turkey'dir. Bu yayının hazırlanmasında hocamızın eşi Prof. Dr. Asuman Baytop'un çok önemli katkıları olmuştur. Prof. Dr. Turhan Baytop Hocamızın yazdıkları ve kullandığı dil çok farklıdır. Bu nedenle Eczacılık yada Tıp ile ilgilenenlerin dışındaki kişilerin de yayınlarını çok rahatlıkla alıp okumaktan zevk aldıklarını söyleyebiliriz. Hocanın konuşma ve yazı dili çok güzeldi. Kitapları her zaman olduğu gibi bilimsel olmakla birlikte anlatım özelliği dolayısı ile herkes tarafından çok rahat ve keyifli bir şekilde okunabilir eserlerdir. İnanıyorum ki Hocamızın bu çalışmalarını nesiller boyu geleceğin bilim insanlarına ışık tutacağıdır. Nurlar içerisinde uyusun.

Kaynaklar:

- 1-Baytop,A. Turhan Baytopu Anma Kitabı(Turhan Baytop'1920-2002),Araştırma Konuları ve Bilimsel Yayınları)—İstanbul-2004.s-135-136
- 2-Baytop,T.Türkiye'de Eczacılık Tarihi Müzeler Acta Turca Historiae Medicinae VI (Yayına Hazırlayan Prof Dr Arslan Terzioğlu) İstanbul -2000 s-49-55
- 3-Baytop,T.Türk Eczacılık Tarihi(2.Baskıya Hazırlayan Prof Dr Affe Mat)-İstanbul 2001.s.329
- 4- SEZİK,E. Güncel Eczacılık. Turhan Baytop ve Araştırma-Temmuz-Ağustos Sayı- 106 -İstanbul-2002 s.18-19
- 5- ÜVEYD: Prof Dr Turhan Baytop-Yayın Listesi,Türkiye Tıbbi Bitkileri,Fiyası ve Türk Eczacılık Tarihiine Katkıları-İstanbul-1995
- 6- ÜVEYD: Cumhuriyetimizin 75.Yılında Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık Tarihi Müzesi 74-1-2-İstanbul -1999.s-7
- 7- ÜVEYD: Turhan Baytop'a göre araştırmacı bir bilim insanı nasıl olmalıdır. Güncel Eczacılık sayı 110 - İstanbul -2002 s.12

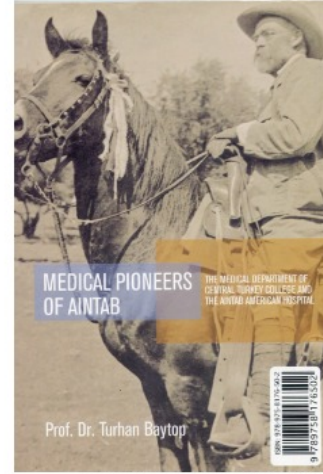
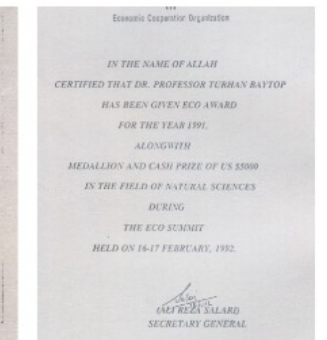
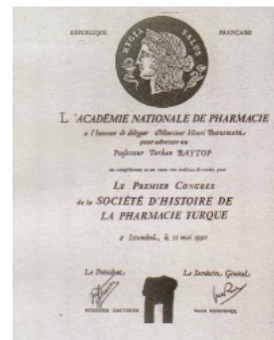
Paris'te Yapılan Uluslararası Eczacılık Tarihi Kongresi dolayısı ile Kinini keşfeden Fransız Bilimler Akademisi sahibi Pelletier ve cövetonun anıtı Dr Doğan Üveysi-Prof Dr Turhan Baytop ve Prof Dr Gülsel Kavalları (1995)

PROF. DR. TURHAN BAYTOP

Ömer Turhan Baytop, Topçu Albay Emin Baytop'un büyük oğlu olup, 20 Haziran 1920 Pazar günü Üsküdar (İstanbul)'da doğmuştur. Lise öğrenimine İstanbul Kabataş Lisesi'nde başlamış ve Erzurum Lisesi'nde tamamlamıştır. 1941 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Mektebi'ne girmiş ve 1945 yılında eczacı olarak mezun olmuştur. Askerlik görevini Yassıviran Sıhhiye Bölüğü (Çatalca, İstanbul) ve Askeri Tıbbiye Okulu revirinde (bugünkü Eczacılık Fakültesi binası) eczacı olarak yapmış ve 30 Mart 1947 tarihinde Teğmen rütbesi ile terhis edilmiştir. Ağustos 1948 tarihinde Eczacı Okulu Farmakognosi asistanlığına tayin edilmiş ve Örd. Prof.Dr. Heilbronn'un yönetiminde başladığı "Ephedra campylopoda C.A.Mey'in morfolojik, anatomik ve kimyasal karakterleri" isimli tezi ile 1 Haziran 1949 tarihinde Eczacılık doktoru (Dr. pharm.) ünvanını almıştır. Bir yıl süreyle Paris Eczacılık Fakültesi Farmakognosi Kürsüsünde (Direktör: Prof. Dr. R. Paris) görgü ve bilgisini arttırmak için çalışmıştır (1951-52). Kasım 1952 tarihinde "Anadolu meyvan kökünü ve meyvan balı üzerinde farmakognostik araştırmalar" isimli tezi ile, Farmakognosi dalında, üniversite doçenti ünvanını almış ve Şubat 1953 tarihinde İstanbul Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognosi eylemlili doçentliğine atanmıştır.

"Ammi visnaga Lam. (Dişotu) bitkisinin meyvaları üzerinde araştırmalar" isimli tezimle 1952'de İstanbul'da yapılan bilimsel toplantıda, 17 Ekim 1963 tarihinde İstanbul Eczacılık Fakültesi Farmakognosi profesörlüğüne atanmıştır. Prof. Dr. Sarım Çelebioğlu'nun emekliye ayrılması üzerine 1 Ağustos 1969 tarihinde Eczacılık Fakültesi Farmakognosi Anabilim Dalı başkanlığına seçilmiştir. 17 Ekim 1963 tarihinde İstanbul Eczacılık Fakültesine ilk eczacı kökenli dekan seçilmiş ve değişik tarihlerde bu görevi 5 dönem yapmıştır. 1 Temmuz 1987 tarihinde, yaş haddi nedeniyle, emekliye ayrılmıştır. Daha sonra aynı fakülte olarak yapmış ve 30 Mart 1947 tarihinde Teğmen rütbesi ile terhis edilmiştir. Ağustos 1948 tarihinde Eczacı Okulu Farmakognosi asistanlığına tayin edilmiş ve Örd. Prof.Dr. Heilbronn'un yönetiminde başladığı "Ephedra campylopoda C.A.Mey'in morfolojik, anatomik ve kimyasal karakterleri" isimli tezi ile 1 Haziran 1949 tarihinde Eczacılık doktoru (Dr. pharm.) ünvanını almıştır. Bir yıl süreyle Paris Eczacılık Fakültesi Farmakognosi Kürsüsünde (Direktör: Prof. Dr. R. Paris) görgü ve bilgisini arttırmak için çalışmıştır (1951-52). Kasım 1952 tarihinde "Anadolu meyvan kökünü ve meyvan balı üzerinde farmakognostik araştırmalar" isimli tezi ile, Farmakognosi dalında, üniversite doçenti ünvanını almış ve Şubat 1953 tarihinde İstanbul Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognosi eylemlili doçentliğine atanmıştır.

"Ammi visnaga Lam. (Dişotu) bitkisinin meyvaları üzerinde araştırmalar" isimli tezimle 1952'de İstanbul'da yapılan bilimsel toplantıda, 17 Ekim 1963 tarihinde İstanbul Eczacılık Fakültesi Farmakognosi profesörlüğüne atanmıştır. Prof. Dr. Sarım Çelebioğlu'nun emekliye ayrılması üzerine 1 Ağustos 1969 tarihinde Eczacılık Fakültesi Farmakognosi Anabilim Dalı başkanlığına seçilmiştir. 17 Ekim 1963 tarihinde İstanbul Eczacılık Fakültesine ilk eczacı kökenli dekan seçilmiş ve değişik tarihlerde bu görevi 5 dönem yapmıştır. 1 Temmuz 1987 tarihinde, yaş haddi nedeniyle, emekliye ayrılmıştır. Daha sonra aynı fakülte olarak yapmış ve 30 Mart 1947 tarihinde Teğmen rütbesi ile terhis edilmiştir. Ağustos 1948 tarihinde Eczacı Okulu Farmakognosi asistanlığına tayin edilmiş ve Örd. Prof.Dr. Heilbronn'un yönetiminde başladığı "Ephedra campylopoda C.A.Mey'in morfolojik, anatomik ve kimyasal karakterleri" isimli tezi ile 1 Haziran 1949 tarihinde Eczacılık doktoru (Dr. pharm.) ünvanını almıştır. Bir yıl süreyle Paris Eczacılık Fakültesi Farmakognosi Kürsüsünde (Direktör: Prof. Dr. R. Paris) görgü ve bilgisini arttırmak için çalışmıştır (1951-52). Kasım 1952 tarihinde "Anadolu meyvan kökünü ve meyvan balı üzerinde farmakognostik araştırmalar" isimli tezi ile, Farmakognosi dalında, üniversite doçenti ünvanını almış ve Şubat 1953 tarihinde İstanbul Tıp Fakültesi Eczacı Okulu Farmakognosi eylemlili doçentliğine atanmıştır.

Vefatından sonra basılan Kitabı (2003)

KİTAPLARI:

- 1- Türkiye'nin Tıbbi ve Zehirli Bitkileri (499 s., 73 siyah-beyaz ve 10 renkli resim), İstanbul (1963).
- 2- Farmakognosi Ders Kitabı, cilt 1. (İlaveli 4. baskı, 240 sayfa, 1986) İstanbul (1970).
- 3- Farmakognosi Ders Kitabı, cilt 1. (İlaveli 4. baskı, 240 sayfa, 1986) İstanbul (1970).
- 4- Farmakognosi Ders Kitabı, cilt 1. (İlaveli 3. baskı, 367 sayfa, 1983) İstanbul (1971).
- 5- Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi (Geçmişte ve Bugün) (520 s., 18 şekil, 4 fotoğraf ve 96 renkli resim), İstanbul (1984)
- 6- The Bullbous, Plants of Turkey, (B.Mathew ile birlikte, 132 s., 18 siyah-beyaz ve 120 renkli resim) London (1984).
- 7- Türk Eczacılık Tarihi (472 s., 184 siyah-beyaz ve 27 renkli resim) İstanbul (1985).
- 8- Türkiye'de Zehirli Bitkiler, Bitki Zehirlenmeleri ve Tedavi Yöntemleri, (A. Baytop, A. Mat, ve S. Sun ile birlikte, 290 s., 85 siyah-beyaz ve 23 renkli resim), İstanbul (1989).
- 9- İstanbul Lalesi (66 s., 50 renkli resim), Ankara (1992).
- 10- Eczacılık Deontolojisi (16 s., 1 resim), İstanbul (1992).
- 11- Türkiye'de Farmakognosi Araştırmalarının Eriştiği Düzey, (G. Sarıyar ve A. Mat ile birlikte, 231 s.), İzmir (1993)
- 12- Türkçe Bitki Adları Sözlüğü, (580 s., 500 renkli resim), Ankara (1994).
- 13- Eczahâne'den Eczane'ye, Türkiye'de Eczaneler ve Eczacılar (1800-1923), (144 s., 175 siyah-beyaz ve renkli resim), İstanbul (1995)